

ZPRAVODAJ 5

W. Jiráskov Hronov

ÚTERÝ 6. SRPNA 2002

Herec nesmí pouze prezentovat, jak on tomu rozumí: tak jenom sníží mystérium své role na svou vlastní úroveň. Jeho role v něm musí znít vším, čeho by sám nikdy nedosáhl.

Peter Brook

ŠAMAN, KTERÝ BY NIKDY NECHTĚL VRACET ČAS

Rozhovor s Josefem Brůčkem

„Pepa Brůček Tatman? Bodejť bych ho neznal,“ odpověděl mi do telefonu Z. W. Fixley, když jsem se připravoval na rozhovor s Josefem Brůčkem, čerstvým držitelem ceny Ministerstva kultury ČR za neprofesionální divadelní a slovesné obory. Ze zasláného mailu pana Fixleyho, jeho nejlepšího kamaráda, cituji:

Absolvoval střední zemědělskou školu v Rakovníku. Pracoval v zemědělském výzkumu, díky němuž se dostal až do Sudoměřic u Bechyně. Loutkovému divadlu se věnuje od 70. let. Brůčkovo setkání s divadlem začalo takřka od píky – sám si vyrobil stolové divadlo, v němž nechyběl Kašpárek, Princezna a Princ, Král, Čerti a Loupežníci a hlavně podlí Sluhové. Kolem roku 1972 přemluvil kolegy z práce a nastudoval s nimi světovou premiéru hry *Jak Kašpárek odzvonil*. S touto inscenací se rozjel Loutkářský soubor Slapy u Tábora po přehlídkách, kde na Brůčka čekal první profesní „políček“, který mu pomohl vystřízlivět. Postupně došlo na vylepšení inscenátorských a režijních záměrů a postupů. (Jednou dokonce na nejmenované krajské přehlídce hráli z playbacku.) Věnoval se psaní vlastních her, které v knihovně zabírají přes 40 cm místa a je jich kolem dvaceti. Za všechny uvedme ty hronovské – *Příběh, Sen, Vítězství lásky* a kultovní *Klasický romantický drámo na H a A*. Nakonec počátkem 80. let zakotvil v rodinném divadle *Tatmani*. Je pověstný „happeningy“. Za všechny jmenujme objevení keltského pokladu u Kulturního domu v Bechyni, instalaci čtyřmetrové sochy Jana Žižky v Sudoměřicích a tak dále.

Josef Brůček je prostě šaman s velkým Š.

Jak se cítíte jako čersvý držitel Ceny MK v „panoptiku“ nestorů českého loutkového divadla?

Nesvůj a nepatříčně. Jinak jsem poctěný. Děkuji. Myslím si, že by se mělo ukázat aspoň na deset kolegů, kteří si toto ocenění rovněž zaslouží.

Vnímáte toto ocenění jako zvonění do divadelního důchodu?

Zvonění... Osobně jsem si už odzvonil několikrát, stárnutí nezabráníte. Pracuji se studenty keramické školy, kteří jsou krásní a nabití energií, někdy však nezvladatelná sběr. Vždycky, když s nimi dokončím nějaký projekt, říkám si, že už nemohu, už nikdy víc... Koukám se, co jsem chtěl udělat na baráku, přesto opět přijde nějaký nápad a zase si říkám, že si musím udělat radost.

Jako porotce jezdíte na Krajskou plzeňskou přehlídku, Dětskou scénu, Loutkářskou Chruď a další. Jak se chráníte před nadměrnou konzumací divadla? Předpokládám, že jako porotce musíte koukat až do konce.

Mám jednu krásnou vlastnost – zapomínám. Když se při rozborech mluví o nějakém představení a já si na ně nemohu vzpomenout, pak mě jímá hrůza. Hry, které mě neosloví, ty zasunu a postupně se vymažou. Horší je to s těmi, jež mě naštvou, ty se mi pak často vracejí.

Může porotce utéct z představení?

Nesmí. Dokonce musí přijít i po přestávce. Jinak utíkat z představení mimo přehlídky mě naučil profesor Císař. Když vzpomenu Z. W. Fixleyho, který žil ve Francii dlouhá léta, tak ten říkal, že tam nespokojení diváci vstanou a umělce vypiskají. Dlouho jsem s ním o tom polemizoval, neboť dle mého se to nesmí. Vždyť jiným se může líbit a těm přeci nemohu zkazit zážitek.

Učebny seminářů od 9.00 do 13.00 hod.

Malý sál JD od 10.00 do 13.00 hod.
Diskuzní klub

Malý sál JD od 14.00 do 16.00 hod.
Problémový klub

Sál J. Čapka ve 14.00 a 16.30 hod.
Kulturně divadelní spolek PUCHMAJER
Praha
Martin J. Švejda: Hoši z Národáku aneb
„Zabili Kemra, parchanti!“

Jiráskovo divadlo v 16.30 a 19.30 hod.
Divadlo Dred Náchod
Andzrej Kaszub Pski představuje Miodraga
Pavloviče čili Dům lásky

Park A. Jiráska v 17.00 hod.
Promenádní koncert tanečního souboru
Relax-Band z Machova

Sál J. Čapka v 19.30 a 21.30 hod.
Divadelní spolek Karel Čapek Děčín
Egon Ervin Kisch: Vrahova matka

Park A. Jiráska ve 20.00 hod.
Divadelní kroužek ZŠ Hronov
Dívčí válka - rockový muzikál

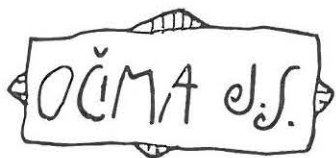

pokračování na str. 2

Hodina hodinu střídá, recenzenti konečně veškeré své myšlenky odevzdali, alespoň ty divadelní, v Tritonu poslední vinné sudy se narážejí a Hronov pro dnešek utichá. Jen tu a tam slyšet jest štekot psů či hudbu z Ponorky. Kdo možnost spátí dostal, na loži dávno spočinul. Redakce nikdy však nespí a nýbrž nové drby, senzace a dekorální foto obstarává. I stane se tu a tam, že do honby zabrána jest příliš a náhle mimo hranice města stojí, kompasu nemaje, neboť tolik mincí ve festivalovém prasátku zase objeveno nebylo. A proto všem dobrosrdečným lidem tato prosba adresována býti má: Spatří-li náhodný chodec v nočních hodinách bezradně vyhlížejícího člena z družiny redakční, nechť neváhá a ruky pomocné mu podá. Řady díky veřejných se bezpochyby dočká a jeho duše dobrým skutkem se odlehčí.

Váš zapadlý vlastenec Jap

Vláda Hulec mě inspiroval svou včera položenou otázkou, co je divadlo a co už není. A jak se dá vnímat. Inspiroval mě (nechtě) i tím, že jsem za něj před měsícem jela do mezinárodní poroty festivalu amatérských divadel do maďarské Kazinbarcizky a poznala „zač je toho loket“. Dovedete si představit, jaké to je, celý týden poslouchat na jevišti směšku nejrozumnější řeči, z níž nerozumíte ani hlásku (tj. maďarština, rumunština, lotyštiny, litevština). To pak částečně srozumitelné jazyky (jako němčina, ruština) jsou mnohem sympatičtější. A sladká slovenčina zní jako rájská hudba... Když pomínu to, že jsem na festivalu byla zcela nevyhovující náhradou za Hulce (maďarští kolegové spoluprotci se se mnou prakticky odmítli bavit, nebo očekávali v porotě MUŽE!), mělo to tu výhodu, že jsem se mohla plně soustředit opravdu na svůj divadelní názor nerozptylována jinými...

Znovu se mi sice potvrdila stará známá pravda, že výjimečně dobré divadlo se pozná vždycky. Na úžasném zážitku z litevského představení, v němž se konverzační komedie A.P. Čechova Medvěd změnila téměř v existenciální drama o nemožnosti dorozumění mezi mužem a ženou, to vše zaobaleno v neobyčejně imaginativním fantazijním hávu a ozdobeno výbornými hereckými výkony, jsme se shodli všichni. (Těšte se, ARTAMA již pracuje na tom, aby tohle divadlo navštívilo j.h. příští Hronov).

Pokud šlo o ostatní představení, nesrozumitelnost textu mi umožnila fabulovat si své

Dokončení ze str. 1

Přiznám se, že už jsem viděl hodně „vypiskatelných“ představení, ale naštěstí pro ně neumím hvízdát na prsty. V jediném případě si soubor zaslouží vypískat, když hraje tak, že kašle na diváka.

Pojďme k Vaší asi nejlepši kapitole života – rodinné divadlo, tedy soubor Tatrmani.

Nejprve jsem pracoval s cizími s dětmi, ale bohužel ty se neustále v souboru z různých důvodů mění. Kdežto v divadle, které tvoří vaše vlastní rodina, je to všechno jinak. Rodinným divadlem jsem udělal radost sobě a svým dvěma klukům Janovi a Petrovi.

Od rodinného divadla jste měl již kousek k improvizacím představením.

Takový typ divadla realizujeme neustále. Když to vezmu do důsledku, je to něco mezi „happeningem“ a improvizací. Naše akce děláme v Sudoměřicích na návsi už přes deset let, všechno jsou mystifikační záležitosti, které také vyžadují alespoň v hlavě určitý scénář, jinak nebudou fungovat.

Můžete nějakou akci přiblížit?

Letos jsme instalovali na návsi Žižku, který močí do necek. S tím byla spojena velká akce. Největší radost jsem ale měl z akce, když jsme před kulturákem v Bechyni vykopali keltský poklad. Ta akce nebyla jen tak nahodilá – pozvali jsme lidi z okolí, a dali jsme jim vědět, že mnou již zmiňovaný přítel genius Z. W. Fixley vypočetl z grafikonu vlaku z roku 1932 přesné místo, kde by mohl být poklad zakopaný, vše za účasti médií. Dlouho jsme nemohli nic najít, až se najednou objevil daný objekt. Na mou výzvu se kolem něj shromáždilo dvanáct lidí, kteří měli sjednotit dýchání, když se tak stalo, tak najednou z objektu začala stříkat voda. Mohu vám říci, že ani studenti z keramické školy nevěděli, co se opravdu děje.

Proč takové happeniny děláte?

Na tom všem mě přitahuje jejich magie. Osobně si myslím, že lidem se při takovýchto akcích trošičku rozvíjí fantazie. A hlavně! Doufám, že už nebudou věřit manipulátorům z médií. Prostě se snažím o demytizaci.

Jak vás poslouchám, mám pocit, že se snažíte být manipulátorem...

Spíš si z lidí rád střílím. Ovšem ve lži nenechávám zúčastněné dlouho. V Sudoměřicích už se většina naučila „hrát si“. Což mě těší. Říkáte manipulace s lidmi. To bych netvrdil. I při divadelním představení diváka někdy směřujete, navádíte.

Vraťme se k vašemu rodinnému divadlu.

Hodně lidí mi říká, že to, co děláme, je arteterapeutické divadlo. Něco na tom je. Klasický romantický drámo na H a A jsem psal pro mladšího syna Honzu, který z naší rodiny měl nejvíce dyslexie, a pomalu se dostával do problémů, za které nemohl. Dokonce jsme ho museli dát i do školy pro dyslektiky, kam jsme ho vozili přes týden. Ovšem i toto vyústilo v tik. A tak jsem se rozhodl, že mu pomohu, neboť mi odborníci doporučili, že by potřeboval úspěch. Napsal jsem pro něj divadlo – **Klasický drámo**. Nejdříve nám jen pomáhal, a nakonec nás převálcoval. Modlil jsem se, aby to mělo úspěch. Nakonec to dobře dopadlo a my jsme hráli nejen v Čechách, ale i v Německu, Francii, Španělsku nebo Rusku.

Musím se přiznat, že jsem volal a mailoval s vaším přítelem Z. W. Fixleyem. Doufám, že tento rozhovor nezačne příčinu k narušení vašeho dlouhodobého přátelství. Jestli jsem to dobře pochopil, Mistr Fixley je nejen váš mluvčí, ale je to i vaše dětství. Kdy jste víc Fixley a kdy víc Brůček? Kým jste raději?

(Dlouhý smích.) Slovy Mistra Fixleyho bych asi řekl: „Všim, čím jsem žil rád, byl jsem rád.“ Ovšem, abych byl upřímný, já bych se do minulosti nerad vracel. Většina lidí by se do dětství ráda vrátila, já bych se toho bál. Ve vzpomínkách se většinou vracíte jen k tomu dobrému, ale člověk žije nejen dobře, může třeba i šlápnout do hovna a nechtěně si ho oře o někoho jiného.

Přeji hodně úspěšných happeningu. A pozdravujte Mistra Z. W. Fixleyho.

Josef Meszáros

P.S.: Musím ještě prozradit, že v době, kdy jsem připravoval tento rozhovor, tak jsem omylem oslovil tříkrat někoho, kdo se panu Brůčkovi podobal. Dnes po skončení rozhovoru si myslím, že to možná bylo způsobeno šamanstvím Josefa Brůčka. Nevěříte? Běžte se podívat alespoň na jeden Diskuzní klub.

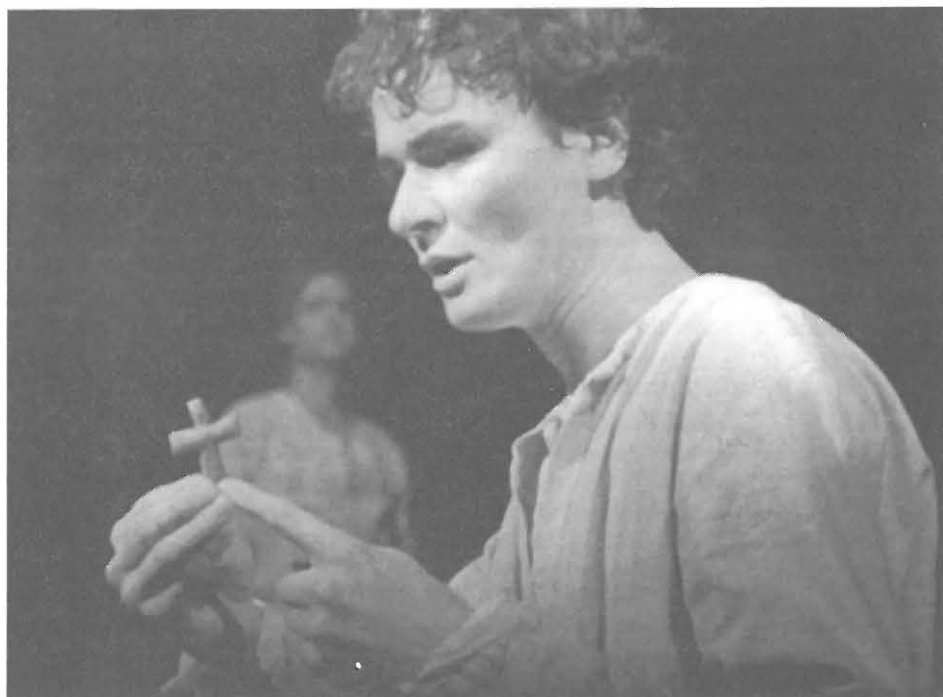
POZVÁNÍ NA POPELKU DO RAKOVNÍKA

Ve dnech 13. - 17. 11. 2002 se uskuteční pod názvem POPELKA v Kulturním centru a v Tylově divadle v Rakovníku XXI. ročník národní přehlídky amatérského činoherního divadla pro děti. I letos na ní uvidíte nejpodnětnější inscenace pro děti, a to nejen z oblasti amatérského činoherního divadla, ale i inscenace loutkářské. V programu shledáte i přední inscenace profesionálních souborů. Pořadatelé přehlídky zvou všechny zájemce k účasti na přehlídce jako pozorovatele - seminaristy. Zájemcům zajistí internátní ubytování za cca 160 Kč za 1 noc, popřípadě improvizované ubytování za 50 Kč za 1 noc, pokud si přivezou vlastní spací pytel. Pro náročnější lze objednat ubytování v soukromí za cca 250 Kč za 1 noc nebo v hotelu za plnou úhradu (třílůžkový pokoj stojí cca 650 Kč za 1 noc, dvoulůžkový stojí 490 Kč, jednolůžkový 350 Kč). Vstup na představení budete mít zajištěný se značnou slevou. Na 5 dní obdržíte permanentní vstupenku za 200 Kč, na 4 dny za 150 Kč a na 3 a 2 dny za 100 Kč (vstupné na jednotlivá představení bude až 50 Kč). V průběhu přehlídky budou pod odborným vedením psychologů a pedagogů pracovat skupiny dětí, jejichž reflexe na představení zprostředkují lektori v rámci rozborových seminářů a diskusních fór.

Přihlášku na adresu: Městský úřad v Rakovníku, odbor školství, kultury, tělovýchovy, zdravotnictví a sociálních věcí, **oddělení Kulturní centrum**, do rukou Aleny Mutinské, 269 01 RAKOVNÍK

Uzávěrka doručení přihlášek je 21. 10. 2002.

RECENZE

Divadlo Apron Halle, Německo: Woyczek & Woyczek.

Foto: Ivo Mičkal

Proměny Wojcka Georga Büchnera

Wojcek Georga Büchnera je autorovým nejzralejším a neoriginálnějším dílem. Tento dramatický fragment je zdařilým pokusem o první proletářské drama německé literatury - dávno před Hauptmannovými Tkalcí. Vzniklo pravděpodobně ve Strasburku v roce 1836 a bylo v lednu 1837 v Curychu téměř hotovo, když autor smrtelně onemocněl a 19. února téhož roku zemřel. Knižně vyšel Wojcek až v roce 1879 vinou částečné nečitelnosti rukopisu. V roce 1922 byla vykonána kritická rekonstrukce původního textu. Od těch dob se slovní znění nezměnilo, jen časová posloupnost scén vedla literární historiky i divadelní praktiky k novému zkoumání a přeskupování.

Námětem dramatu jsou historické osudy holiče Johanna Christiana Woyzka, popraveného r. 1824 v Lipsku pro vraždu ze žárlivosti. Narodil se r. 1780 v Lipsku v chudé rodině, měnil řadu zaměstnání, sloužil i jako voják u Prusů i u Švédů. Dvakrát se marně snažil založit rodinu. Životní nezdary přehlušoval ún timer k alkoholu, který spolu s hmotným strádáním podlomil jeho chatrné zdraví a zatemnil i jeho ducha. Trpěl fantasmagorickými vidinami a nutkáním k násilným činům. Posléze propadl čím dál tím víc náboženského i duchářskému blouznění a v takovém tělesném i duševním rozpoložení ubodl 3. června 1821 ze žárlivosti svou milenkou, 46-letou vdovu po chirurgovi Woostovi na chodbě jejího bytu v lipské Sanolgasse. Byl zatčen a bez zdráhání se ke svému činu přiznal. Při následujícím soudním procesu na žádost obhájce byl vyšetřen Wojckův duševní stav, ale protože nebyly nalezeny žádné polehčující okolnosti, byl Wojcek odsouzen k smrti. Před vykonáním rozsudku byly předloženy nové svědecké výpovědi a výsledky nového duševního vyšetření pachatelova. V závěru bylo konstatováno, že u pachatele existuje sklon k duševnímu blouznění, ale zločinec se činu dopustil přičetně, podlehnul žárlivosti. 27. srpna 1824 byl Woyzek na náměstí v Lipsku stát. Büchnerovo zpracování osudu hrdiny vychází z realistické základny, chronologické kompozice, bohaté psychologické kresby dramatických postav a kritického úhlu pohledu na jejich myšlenky i činy. Hra má 26 obrazů a 19 dramatických postav a kompars. Líčí život třicetiletého Bedřicha Jana Františka Wojcka, vojáka 2. pěšího pluku, 2. praporu 4. setniny, narozeného na Zvěstování Panny Marie 20. července. Holí svého nadřazeného Hejtmana, je pokusným králíkem při objevech šíleného doktora, který ho krmí pouze hrachem a dává mu 3 groše denně. Už za pár dní bude tento pokus ukončen nekrásnější aberrací mentalis partialis druhé speciés. Dva roky žije Wojcek se svou milenkou Marií a jejich nemanželským děckem. Díky doktorovým pokusům trpí Wojcek halucinacemi, má nepravdivý tep, hubne a padají mu vlasy. Při čepobití si Marie všimne plukovní Tambor. V době Wojckovy nepřítomnosti navštíví Tambor Marii, která jeho svodům podlehne. Hejtman upozorní Wojcka na Tamborovy sympatie k Marii. Wojcek se zhroutí, přesvědčí se při tancovačce, že měl Hejtman pravdu a hledá radu u matky země a větru, co má dělat. Dostane se mu odpovědi, aby bodl a probodl. Od svého kamaráda se dozví, že Tambor chválil Mariinu stehna. Ožralý Tambor napadne Wojcka a zmlátí ho. Wojcek koupí u Žida nůž a rozdá své věci. Po dvou dnech navštíví zase Marii, odvede ji na kraj lesa k túně, vzpomíná, že jsou to o letnicích právě dva roky, co spolu žijí, a když chce Marie odejít, ubodá ji k smrti.

pokračování na str. 4

vlastní příběhy (jak jsem zjistila, často mnohem zajímavější než původní text). Ze stejného důvodu jsem se více soustředila na divadelnost, jevištní prezentaci jednotlivostí i celku, vnitřní sílu hereckých výpovědí a další vizuální či emocionálně působící prvky.

Tak se mi u dvou maďarských kousků stalo, že jsem jim jaksi intuitivně porozuměla lépe (a hlavně radostněji) než maďarští kolegové. Zatímco oni se rozčilovali nad tím, že herci špatně vyslovovali či že jim nebylo rozumět, já jsem si vychutnávala... V jednom případě baladu o lásce a zradě (ala Jánošík) pod názvem Zbojníci. Živá cikánská muzika, stylizované folklórní tance a jemně eroticky laděné scény beze slov na mě za působily jako pohazení. Druhý kousek - textově poměrně nudná Moliérova Škola žen se odehrávala v prostoru foyeru místní školy. Soubor s velkou invencí využil celého prostoru haly, dveří do kabinetů a tříd. Velký byt s pohovkami, skříněmi, vanou, jídelním stolem je rozprostřen do prostoru a je jen na divákovi, z kterého úhlu a jaké blízkosti chce hru sledovat. Herci jako by si žili ve svém virtuálním prostoru, a vycházejí vstříc divákovi voyerismu. Můžete se stát součástí scény, drze nahlížet hercům přes rameno, dívat se jim z metrové blízkosti do očí. Je to jen na vás, jaký odstup či blízkost zvolíte. Herci vás neatakují, ale umožňují „zúčastnit se“. Marně jsem pátrala v paměti, zda jsem někdy podobný způsob hraní viděla... V tomto typu představení máte zážitek hned dvojí - ze samotného představení a z mimovolného chování jednotlivých diváků, kteří umocňují zážitek jaksi na druhou.

Maďarští kolegové obě tato představení odsoudili jako „kliše“. Vzhledem k jazykové bariéře (nebyla tu ani jistota, že má tlumočnice z angličtiny přeložit můj názor přesně) mezi námi žádná diskuze nevypukla. Inspirovalo mě to jen k zamyšlení nad interpretací různých divadelních termínů (prostě, já si pod pojmem kliše představuji něco jiného).

Možná, že jste z této nesouvislé úvahy nevyrozuměli, co tím chtěl básník říci. Tak se to pokusím na závěr objasnit. Pokud se vám představení nelíbí, možná, že někdy neškodí zkusit se zamyslet nad tím, zda to, co mi na představení vadí, je objektivní vidění nebo projektování mého osobního problému do práce jiných. Někdy je možná dobře zavřít alespoň na chvíli kanál vnímání textu a soustředít se čistě na „divadelní“ scénický zážitek. Jde-li z jeviště nějaká energie, mají-li herci co předat, většinou to zapůsobí. Říkám většinou, ne vždycky. Protože mnohdy je tu navíc nutnost být naladěný na stejnou vlnu. Jinak slyšíte šumy kolem, hledáte mouchy nebo se vymlouváte na nesprávnou náladu či hluchotu. Abych byla aktuální - tohle se mi stalo včera na slovenských Potkanecích. Beru to jako svůj, nikoli jejich problém.

ANKETA

Jaká divadelní, filmová či literární postava nejvíce odpovídá vaší osobnosti, vašemu naturelu? Do jaké role byste sám sebe jako režisér obsadil?

Karol Horváth v českém překladu: Já o takových věcech v životě neuvažoval... Mám rád Cyrana z Bergeraku... Ten je mi snad blízký... Snad...

Jan Císař: Tentokrát si s odpovědí skutečně nevím rady. V žádném případě bych se neobsazoval - do něčeho! Nejbližší postavou je pro mě Švejk.

Alexandr Gregar: Občas mám pocit, že bych se mohl obsadit do Quasimoda, úplně od věci by nebyl ani Napoleon a ve skrytu duše toužím po zosobnění Červené Karulky.

Josef Weber (šéf jevištní techniky): Povahově je mi blízký Cyrano, protože je férovej a romantik. A kdybych se obsazoval do nějaké role, tak asi do postavy otce, co ho hraje František Němec ve filmu Jak vytrhnout velrybě stoličku.

Josef Brůček: Několik mých známých mě připodobnilo k Saturninovi. Přesněji řečeno - slovy dr. Vlacha - ke skupině lidí házejících koblíhy.

Jarmila Černíková - Drobná: Napadá mě muzikál My Fair Lady, respektive Shawův Pygmalion a jeho hlavní postava, Liza Doolitlová. Holka z lidu, která profesoru Higginsovi, co ji učí a myslí, že má nad ní vrch, vytře zrak. A na dostizích klidně na celé kolo vykřikne „Pohni s tou svou línou prdelí!“ Ta se mi líbí, tu bych si ráda byla v životě zahrála (pochopitelně to nikdy nebylo možné) a s ní mám myslím podobné povahové vlastnosti.

Jana Soprová: V době dávno minulé jsem si pro zkoušky na AMU připravila Janu z Arku z Anouilhova Skřivánka, Kateřinu ze Zkrocení zlé ženy a Lízu z Pygmalionu. Zjišťuju, že jsem tehdy nevědomky vyznačila rámec své rozporuplné duše. Zůstalo mi to dodnes. Pere se ve mně svaté nadšení Jany z Arku, Kateřinino poněkud ironické prozření na konci hry, kdy zjišťuje, že s chlapama se to prostě musí umět a je třeba jim ponechat iluze o tom, že jsou jedničky, a Liza, střídavě trochu dryádnice a trochu dáma...

pokračování ze str. 3

Uteče sám do křosnice, ale i odtud uteče, když lidé vidí, že děti se běží podívat na mrtvou Marii a strážník sděluje v přítomnosti soudce, lékaře a soudního sluhy, jak dobrá, pěkná a dokonalá vražda to byla. To je tedy druhá podoba Vojckova příběhu.

Třetí podobu dostal ten příběh v inscenaci souboru Apron, Německo. První rozdíl je v tom, že místo chronologické kompozice je realizována kompozice rámcová. Příběh začíná koncem, vraždou Marie a na konci inscenace se k tomuto konci zase vrací. Inscenace není realizována v poetice vytvořit na jevišti iluzi skutečnosti, ale v poetice, která tuto iluzi plánovitě bourá. Už tím, že na začátku řekne, jak příběh dopadne, ale také tím, že scénografické řešení s iluzí skutečnosti jednotlivých obrazů nemá nic společného - je to pár židlí a věšák s různobarevnými kamizolkami, čepci, parukou a sukní. Základním kostýmem je něco, co se podobá bílému spodnímu pánskému prádlu, na které se oblékají ony kamizolky. Třináct dramatických postav odehrají dva herci a jedna herečka, která se s příchodem opozdí a také předčasně odejde. Každý z herců i herečka odehrají různé dramatické postavy (i jiného pohlaví). Hra je přerušována písněmi na způsob songů. Hra je značně krácena, i když příběh je čitelný. Mezi jednotlivými situacemi probíhají dialogy, hádky a inzultace herců, kteří patrně řeší své vzájemné soukromé nebo souborové problémy, oblečení pouze ve spodním prádle. Achillova pata představení je jevištní řeč. Německému obecnstvu to patrně nevadí. Ale divák, který Büchnerovu hru nezná a německy neumí, patrně vůbec neví, o čem kráčí. Přitom herecké schopnosti všech tří interpretů jsou na velmi slušné úrovni.

Jarmila Černíková

Divadlo Apron Halle, Německo: Woyczek & Woyczek, podle Georga Büchnera napsal Volker Dietzel

Dojmy, nálady a upomínky III. Základem, podstatou, substancí divadla je herec. Divadlo je vskutku divadlem - a dobrým divadlem - když je dobré herectví. Jsou-li dobří herci, je všechno ostatní podružné. A ledacos chybného, omylného se v takovém případě dá odpustit, přehlédnout nebo alespoň se to stává méně závažným, méně škodlivým a škodlivým. Tohle své přesvědčení jsem si znovu potvrdil na osobitě pojetí slavného Büchnerova Vojcka, s nímž se představilo Divadlo Apron z Halle. Ten výchozí nápad - řekněme dramaturgicko-režijní - jež prolíná několik rovin od komediantského až klaunského začátku přes trochu brechtovskou demonstraci základních situací Büchnerova textu až po jakési závěrečné „psychodrama“, kdy herci přes postavy a děj Vojcka odehrají své vztahy a své osudy, nabízí jistě všelike a různorodé možnosti. Ale mohl by to také být pěkný guláš, v němž by se všechno totálně popletlo a zapletlo a nikdo by se v tom nevyznal. Ale: ti tři herci Divadla Apron nedovolí, aby k tomu došlo, protože jsou schopni zveřejnit vždycky přesně to, co je potřeba. Střídají ty jednotlivé polohy okamžitým střihem stejně jako je postupně prolínají jednu do druhé. Celé představení jsem si znovu a znovu připomínal pasáž ze Zichovy Estetiky dramatického umění, kde píše o představě herce hovořícího cizí řečí, již nerozumíme, aby na této představě dokázal, co dokáže zveřejnit mimická - či pantomimická - složka hereckého projevu. Nejde mně teď o to, jestli jsme rozuměli či nerozuměli německy. Jde mně o kvalitu, dobré, vědomé zvládnutí hereckého materiálu pohybem jako vědomým vztahováním se k sobě, k partnerovi, kostýmu, prostředí atd. Z toho je snad jasné, že můj největší divácký zážitek byl z herectví. A tím to byl - odvolávám se na první větu tohoto třetího pokračování Dojmů, nálad a upomínek - zatím můj největší divadelní zážitek letošního JH.

Jan Císař

DS DISK Trnava, Slovensko - Dušan Vicen a kolektiv POTKAN alebo NIE SME ŽIADNI KANIBALI

Napjatě sleduji a povolují a zase napínám sám sebe, neboť z jeviště se napnelismu jaksi nedostává. Nevím, zda to, co trápí bratry na východ od Karpat, trápí též mě, a tak jim nechci ublížit, a zase spouštím pozornost jak zubařskou frézu. Posléze se zklidňuji, i když mne to netěší. Ona totiž banalita s občasným zábleskem existenciálního pojmu či axiomu či definice, navíc prezentovaná jevištními prostředky banálně (s občasnou ondulací vzduchu), ve výsledku nestvoří jinou hodnotu než banální.

Takže co?

Asi heslovitě a útržkovitě.

Měl jsem příjemný pocit, že budu svědkem existenciálního kanibalismu. Že budu pozván do aktu lásky, v němž tryská krev, jež do nitra těla a hlavy krvácí, i krev, co z těla zraněného tryská, ale nakonec jsem seděl u stolu jakéhosi a kuchyňský pseudoexistencialismus po mne stékal jak nedovařená povidla.

Hle revoluce, zajasal jsem, když Sartre šel spát. Revoluce, co děti své požírá, a připodobnění mne vezme na výlet Harley Davidsonem - tak se to aspoň zpočátku tvářelo - ale nakonec to nebyl ani létající koberec, ale ošoupaná předložka. Takže smutek, že Saturn požírající své děti zrozené v posledním desetiletí XX. století se najedl někde jinde, nejspíše v bufetu.

Co mám dělat s pomalu se vynořujícími báchořečnými motivy, co zase klesají do hlubin jak vodník, když na hrázi zadupe porybný s provazem lýčeným? Jak porozumět požáru, který míchá drsný krvák kanystru s motivem zuhelnatělé čarodějnice z Perníkové chaloupky?

Co mi říká Cohen, jakou lásku, jaký vztah mi nabízí, o jakém vztahu bude vyprávět?

Prosím, já se opravdu snažil, ale myslím si, že to, čím inscenace v prvé řadě trpí, je text. Ona banalita, ze které se občas jako zapnění, jako panenský ruměnek objeví cos vzrušujícího, co by mohlo souznít, nabídnout identifikaci souhlasu či odporu, prostě diváka popadnout a zamávat s ním, se proměňuje v klišé, přičemž se s ním jako s klišé nezachází, ale zachází se s ním - tedy pokouší se zacházet - jako s ideou samého Platóna. A když už jsem u těch vztahů, přejděme z roviny ideové do roviny konkrétního materiálu, s ním jeviště pracuje. Vztahy asi měly být skutečně nevztahy a mijejícími se možnostmi, ale v provedení, v hereckém materiálu tyto vztahy, ta konkrétnost absentovala. Nevztahy nebyly výsledkem herecké práce, ale bezmoc-

nosti. Sakra, vždyť řada postav chtěla spáchat smrtelný hřích, porušit příkázání „Nezabiješ“, i když zabít chtěla z aktu lásky. A výsledek nic! Nedálo se! Nejednalo! Pouze se tvářilo! Tak co mi nakonec zůstalo v ruce za karty? Nejspíše onen druh banality, co přilne jak povídla, a již je generační spor a postoj. Ne, postoj se nekonal, byla to leda tak póza. Nuže: Na jedné straně odcházející generace zastoupená Viktorem, která přežije, když jí někdo (stát? strana?) vezme všechno, neboť, snažím se o citaci: „Když ti vezmou hlavu, nic se neděje, hlavou se nesere.“ Což jde tak daleko, že ani utonulý, žabincem obrostlý neumírá, ale vrací se tam, odkud ho vyhánějí. Generace mladá, zastoupená synem Viktora, opět pokouším citaci: „Cožpak je to jen tak sebrat se a jít? Zvenku jsem připraven odejít, ale zvnitřku, v duši, váhám, jsem nejistý, mám představy, ale co s nimi ...“

Že se vám to zdá banální? Máte pravdu, neboť banalita jest tím pravým kanibalem. Abych byl ale spravedlivý, soudím, že tento druh kanibalismu padá na hlavu textu a režii, a ne až tak hercům, i když - či právě proto - že herecké prostředky se cudně skrývaly.

Vladimír Zajíc

DS DISK Tmava: POTKAN alebo NIE SME ŽIADNI KANIBALI
Foto: Ivo Mičkal

Potkan alebo Nie sme žiadni kanibali anebo V křížovém výslechu otázek

Velká bílá zeď bez oken, jedny hrubé dveře, na zdi napsáno v cizí řeči červenou barvou (krví?) snad(?) „Ve zlé m kříži“ - později se dovídám, že to znamená „Jdi k čertu!“. Na zdi obraz „Svoboda vede lid na barikady“ a fotografie někoho, kdo bude později jednou z postav přikryt mně neznámým obrazem. Ve velkém prostoru pouze stůl se židli a postel. V hronovském programu k této inscenaci jsou ve *Slově o hře* samé otázky, které si kladu během představení a při psaní této reflexe i já: kdo jsou tyto postavy, kam se ubírají? Coby divák se ptám dál: Proč jsou jejich životy zmarněny, proč má policista oprátku na krku, nůž v zádech a nakonec se zastřelí? Proč je hudba tak silná, že já ve čtvrté řadě nerozumím mluvené-

mu slovu (zvláště na začátku, který je pro další komunikování s představením tak důležitý)? Proč se střídá psychologicko-realistické herectví se silnou stylizací a nadsázkou? Proč jsou mnohdy působivé makabrozně-panoptikální obrazy, ve kterých lze tušit potenciální hodnoty souboru, pohlceny balastem nadbytečného textu jen zčásti slyšitelného? Je vařečkou perziflovaná *Svoboda* metaforou neschopnosti této rodiny se osvobodit? A když, tak od čeho? Zkrátka otázky nad otázky, luštění rébusu. Víím, že je divadlo m.j. i metaforou, znakem, mystériem bíčující naší fantazii a že není všechno dešifrovatelné a že to ani není nutné. Ale mám strach, že strávím neklidnou noc ve zlé m kříži otázek, na které nebudu moci ani náznakem najít uspokojivou odpověď. Je mi smutno, že mě *Potkan alebo ...* poslal k čertu. Proč?

Václav Špirit

NĚCO O SOUČASNÉM DIVADLE (I AMATÉRSKÉM)

Michal Lang, režisér a umělecký šéf staronového Švandova divadla, napsal v pátečních Lidových novinách zajímavou úvahu o stavu divadelní kritiky v Čechách. Svými souvislostmi by jistě jeho názor mohl zajímat i národ „hronovský“. A nebylo by od věci, kdyby ve Zpravodaji JH vyvolal i jakýsi ohlas. Konečně kritiků i divadelníků profi i amatérských je tu dost. Lang si v rozhovoru posteskl, že mu chybí inteligentní (divadelní) recenze a na otázku Jany Machalické, zda to není třeba tím, že kritika je odrazem stavu divadla odpovídal:

„Kritické osobnosti šedesátých let zlikvidovala normalizace, musely odejít do ústraní a nemohly si vychovat nástupce. Přišel rok 1989 a najednou nebyl nikdo, kdo by mohl převzít štafetu. Chopili se jí lidi „z ulice“ a amatérského divadla, které v dobách normalizace zůstalo takovým svobodnějším ostrůvkem.

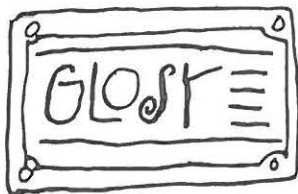
Jak se člověk naučí v dětství chodit, tak potom chodí celý život. S režii je to myslím podobně. Pracujete-li s herci amatéry, oni vám ten význam v inscenaci neudělají. Musíte to zkusit jinak. Dostát to tam režijním nápadem, obrazem. A tento princip si s sebou často přinesli do profesionálního divadla i divadelníci, kteří začínali v amatérském divadle. Po převratu přirozenou cestou vznikaly, myslím, zcela pochopitelné vazby mezi nimi, divadelními kritiky a funkcionáři, kteří dříve působili v amatérském divadle. Tak vznikalo divadlo devadesátých let. Myslím, že ke škodě režisérů, jako byl třeba Lébl nebo jako jsou Pišíňský s Morávkem, kterých si vážím.“

Tak. A je to. Lze k tomu co dodat?

přečetl Saša Gregar

OFF-program: Pouliční divadlo Facka z Brna
v parku Aloise Jiráska

APRON ZNAMENÁ ŘECKY PŘEDSCÉNA

Řadu inscenací Woyceka rozmožilo včerejší představení německého divadla Apron. O souboru jsme se dozvěděli některá fakta z rozhovoru s jedním z představitelů a současným „mluvčím“ divadla Alexandrem Terhorstem, který jako jediný pamatuje původní soubor.

Divadlo Apron pochází z Halle, tedy z bývalého východního Německa (apron znamená řecky předscéna).

Existuje již 12 let, v této podobě 5 let. Členové jsou studenti, lidé z různých oborů (několik učitelů, rozhlasák, architekt). „Všichni se scházejí jednou za měsíc a na takovém shromáždění také rozhodujeme o tom, co a jak se bude hrát. Zkoušíme jednou týdně, před premiérou tři, čtyři týdny intenzivně. Na zkoušky máme pronajatou halu, pronájem platíme z příjmů za vystoupení. Na projekty získáváme někdy příspěvky od města i státu, například na toto představení, které běží už dva roky, jsme získali grant ve výši 15 000 DM, ale z této částky jsme financovali dva kusy. To je ten šťastnější případ. Velmi často se musíme

obejít bez podpory. Děláme většinou malé kusy jako Woycek, ale také větší, kdy je na scéně i 15 lidí, tedy skoro celý soubor,“ říká Terhorst.

Vedoucím souboru a režisérem i autorem původních scénářů je Volker Dietzl (i když je spisovatelem, má prý statut nezaměstnaného), divadlo dělá jako svého koníčka a někdy za to dostává i honorář...

Proč právě Woycek? „Woycek patří k nejčastěji uváděným hrám v Německu, takže už ho nikdo nemůže ani vidět. Chtěli jsme ho tedy udělat nějak jinak, dodat tam, jak tomu rozumíme my. Udělat to tak, aby se tato chmurná Büchnerova historie stala zajímavou i pro mladé, kteří ho mají jako povinnou četbu.“

Pokud jde o repertoár, většinou přepracovávají do moderní verze starší díla, klasiku, někdy např. „improvizují na téma“. V současné době mají na repertoáru Děti noci J. Cocteau a připravují Stellu J. W. Goetha. V přípravách je rovněž odlehčená hudební produkce pod názvem Zkouška opery, kde celý soubor zpívá a muziciuje.

Helena Kozlová

Nebezpečný hluk

Kolegové, divadelníci! Nehlučte! vzkazuje vám organizační štáb, kde se včera zevrubně řešilo rušení ve foyeru sálu Josefa Čapka. Při představení, kdy sál náhle ztichne, je vášnivý rozhovor v předsálí slyšet s velkou intenzitou. A pokud se stane, že ještě k tomu padají püllitry a další neidentifikované předměty, je to pro herce i diváky hotové neštěstí. Na organizačním štábu bylo rozhodnuto, že vstup do tohoto prostoru bude hlídán a přístup budou mít jen účastníci festivalu. Jak však jsme se dozvěděli z důvěrných zdrojů, místní sem nechodí. Takže o rušení e na vás, vážení účastníci festivalu!

Dopravní opatření

V sobotu 10. srpna 2002 od 13.00 hod. platí zákaz parkování na náměstí Čs. armády v Hronově. Prostor musí být vyklizen z bezpečnostních důvodů konání ohňostroje.

Záchytná parkoviště: Parkoviště u zimního stadionu, park u Textonnie podél železniční trati, parkoviště ve Dvorské ulici, Freiwaldo-vo náměstí, parkoviště u nádraží ČD. Zákaz parkování z důvodu objížděky bude v ul. Padolí (již od papírny), Kostelecká ulice, Kudrnáčova, Palackého a Havlíčkova ulice.

Pocta M. A. Jiráskovi

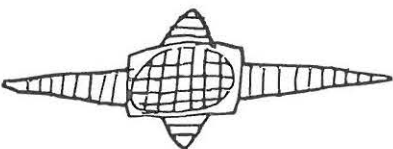
Ve středu 7. srpna v 17.00 hod. budou položeny květiny k pomníku Mistra Aloise Jiráska u jeho rodného domku, jako projev úcty spisovatel, jehož jméno nese hronovský divadelní festival. Pořádá družení KRUH Hronov

Pereme

Hronovský festival by nutně potřeboval zakoupit pračku se sušičkou. Každoročně totiž nastane situace, že pro druhé představení je třeba urychleně vyprat a usušit zapatlané kostýmy. Loni si to vyžádal slovenský soubor s kotýmy zapalánými od meďu. Letos Němci s krvavými skvrnami na kostýmech.

Co Vy na to?

Současná výzdoba hronovského festivalu se prý setkává s velmi různorodým přijetím. Zatímco někteří rozpustilí kostky Rosti Pospíšila zavrhnou (a jak jsme zjistili, i se je snaží ničit), jiní nad nimi jásají. Nejrozporuplnějším artefaktem je transparent na Jiráskově divadle. A co Vy na to? Vadí - nevadí?

DIVADELNÍ SPOLEK KAREL ČAPEK DĚČÍN

Divadelní spolek Karel Čapek Děčín uvede na letošním JH jednoaktovou hru Egona Ervína Kische „Vrahova matka“. Podle stejnojmenné povídky ji zdramatizoval a režíroval Josef Doležal, hlavní roli Anny Polanské hraje Ludmila Panenková, jako novinář vystupuje Pavel Panenka a syna paní Polanské, Františka, představuje Pavel Staněk. Ačkoli náš soubor je třicetičlenný a má na repertoáru více her pro děti i dospělé, ve „Vrahově matce“ funguje vlastně jedna rodina. Panenkovi jsou samozřejmě manželé, Pavel Staněk je syn Lídy Panenkové, navíc světla ovládá jeho manželka Eva Staňková. V Děčíně je poměrně veliké a krásné divadlo (nyní prochází čtvrtou etapou rekonstrukce). Jeho ředitel Rudolf Felzmann dokázal za dvanáct let práce zaplnit program natolik, že ochotníci mohou v divadle zkoušet jen málokdy. Máme tam však uložené kostýmy, kulisy a rekvizity, a uvádíme tam premiéry. Obvykle zkoušíme v redakci děčínského týdeníku Princip (manželé Panenkovi jsou jeho vydavateli - tedy další pikantérie, novináře ve „Vrahově matce“ hraje novinář) nebo v zasedačce muzea. Ředitel Okresního muzea Děčín, Milan Rosenkranc, je totiž členem souboru. Patří k těm „vyvoleným“, kteří již na Jiráskově Hronově vystoupili. Soubor tu v roce 1992 s úspěchem sehrál inscenaci hry „Tzv. sci-fi“ Arnošta Goldflama v režii Pavla Panenky. Na pódiu Slavie se tehdy objevili Josef Barták, Lída Panenková, Milan Rosenkranc a Monika Šabartová. Přes Moniku se dostáváme k velkému problému souboru Čapek Děčín - fluktuaci mladých herců. Jednak nemáme dost chlapů středního či staršího věku (to je obecnější jev), ale hlavně nám každoročně odejde několik studentů. Člověk si je vypiplá a oni vám pak dají vale. A šup na DAMU nebo na JAMU! Letos byl na AMU přijat už pátý odchovanec souboru, Honza Horák. První byla právě Monika Šabartová, která je dnes hvězdou kladenského divadla a objevila se už i v televizních filmech. Co dodat? Pracujeme na knihovně divadelních textů v Děčíně, jejíž založení je zásluhou především „táty ochotníků“, Pepička Doležala. Očekáváme, že dramaturgie pak bude menší porodní bolestí.

Zdraví Panenkovi

PC - KLUB O PROBLÉMECH LEKTORŮ

Po dvou dnech strávených na PC - problémových klubech - mám problém. A to s podobou těchto setkání. (Já vím, už jsem se v Hronově zavedla jako kritik diskusních klubů, tak proč v tom konec konců nepokračovat.) Byli jsme letos opětovně varováni a odstrašováni tím, že PC bude vskutku klubem o vybraných problémech, nikoli tradičními diskusemi - analýzami zhlédnutých představení. O to větší moje zvědavost a natěšenost. Jenže (aspoň zatím) nastala klasická situace, kdy stará pravidla byla zrušena a nová nikdo nenastolil. Pokud by totiž měl být PC skutečně klubem o problémech, asi by to vyžadovalo nějakou přípravu, kdy by si lektori PC, předpokládám že většinou již znalci na Hronově předváděných inscenací, v předstihu dokázali ony problémy formulovat a pak jimi diskusní fórum vhodně nakazit. Čekat, že se problémy zrodí během dvouhodinové diskuse, je asi příliš idealistické. Zvláště, když o diskusi v pravém slova smyslu vlastně ani nejde.

To, čeho jsme na PC zatím svědky, je diskuse mezi šestkou erudovaných lektorů, již početné auditorium uctivě naslouchá. Oni to ostatně hrajou docela dobře a rutinně, přesvědčivě přednášejí své monology a vášnivě diskutují - mezi sebou. A pokud se auditorium nesměle zapojí, pak vlastně diskutuje nikoli o problémech zhlédnutých představení, ale o problémech, které s konkrétním představením měli předsedající lektori.

Možná by pomohlo, kdyby se lektori přestali vyvolávat mezi sebou a dali větší prostor auditoriu. Možná by pomohlo, kdyby se v jejich projevech vyskytovalo méně interpretačních kanálů, sofistické, dekódizace, komunikačních bariér, recepční estetiky apod. Protože: „Co je to morytát, pane profesore?“ Ta nesměle pípnutá otázka byla příznačná.

A prosba do řad auditoria - zkuste se proměnit z uctivého publika pánů lektorů ve skutečné aktéry PC. On je tady totiž pro vás!

Radmila Hrdinová

HVĚZDY NAD HRONOVEM

Jako každoročně přicházíme i letos s „hvězdičkováním“ dosud odehraných inscenací. Princip je jednoduchý - 1 „hvězdička“ je nejmín (zklamání), 5 nejvíc (nadšení). Dovoleny jsou i „půlky“. Oslovili jsme co nejširší množství zúčastněných kritiků, dramaturgů, režisérů a vedoucích kritických klubů. Kolik hvězd svítí nad letošním Jiráskovým Hronovem se dozvíte v tomto a závěrečném čísle Zpravodaje.

	Soirée, Blansko	Hráči, České Budějovice	Setkání s Kateřinou, Ostrožská Nová Ves	Spolužáci, Brno	Čoklí hráči, Kolín	Showlet, Píseň	Slon, Svitavy	Potkan, Trnava	Woyzeck, Halle
Josef Brůček	►	●●●	●●	●●	●●●	●●●	●●●	●●	●●●
Jan Císař	●●	●●●	●●●	●●●	●●●	●●●	●●●	●	●●●
Jarmila Černíková-Drobná	◄	●●●	●●	◄	◄	◄	◄	◄	●●●
Sergej Fedotov	●	●●	●	●●	●●●	◄	●●●	●●●	●
Karol Horváth	►	●●	●●	●●	●●●	●●	►	●	●●
Jiří Hraše	●	●●	●●●	◄	●	●●●	●●●	●●	◄
Radmila Hrdinová	◄	●●●	●●	●	●●●	●●●	●●	●●	●●
Vladimír Hulec	◄	●●●	◄	●●	●●●	●●●	●●	●●	●●
Helena Kozlová	●	●●	◄	●●	◄	●●	●●	►	●●●
František Laurin	●●	●●●	●●	●●	●●●	●●	●●●	●●●	●●
Josef Mesy Meszáros	●	●●	●●	◄	●●●	◄	►	►	●●●
Jaroslav Pokorný	●●	●●●	●●	●●	●●●	●●	●●	◄	●●
Milan Schejbal	●●	●●●	●●	●●	●●●	●●	●●●	●	●●●
Jana Soprová	●	●●●	●●●	●●	●●●	●●	●●	●	◄
Václav Špirit	●	●●●	●●	●●●	●●●	●●	●	►	●●●
Vladimír Zajíc	►	●●	●●	●●	●●	●●	●●	◄	●●
Dušan Zakopal	●●	●●●	●●●	●●●	●●●	●●●	●●	●●	●●●
Ján Zavarský	●	●●	●●	●●	●●●	●	●	●	●●●
Vít Závodský	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●
František Zborník	◄	●●●	●●	◄	●●	●●	●●●	●●●	●●

19,5 61 40 45,5 62,5 37 49 26 60

✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓

ADRESÁŘ AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ V ČR 2001

Zpracovali Jan Strejcovský a Milan Strotzer

V novém Adresáři amatérských divadelních souborů naleznete adresy, telefonická a e-mailová spojení a internetové adresy jak na jednotlivé soubory, tak i na pořadatele postupových přehlídek či jednotlivé odborníky v oboru. Adresář obsahuje 1496 položek, z nichž je 857 úplných (z toho 666 divadelních souborů) a 639 zařazených evidenčně, respektive uvedených s neúplnými daty (z toho 613 divadelních souborů), neboť u nich nebyly získány potřebné podklady. Adresář je zároven i zprávou o realitě se blížícímu počtu divadelních souborů v ČR. V adresáři jich je uvedeno 1279. Odborný odhad usuzuje na počet nejméně o čtvrtinu vyšší. Ti, kdo se v adresáři nenaleznou, mohou využít přiložených tiskopisů a vstoupit do jeho inovovaných verzí.

Adresář je uspořádán do čtyř oddílů: 1. Adresář divadelních souborů. 2. Adresář klíčových občanských sdružení a institucí, zabývajících se programově amatérským divadlem s celostátní působností. 3. Adresář pořadatelů systémových (postupových) přehlídek amatérského divadla a uměleckého přednesu. 4. Adresář jednotlivců odborného aktivu amatérského divadla a uměleckého přednesu. Pomůckou pro vyhledávání jsou dva rejstříky: Rejstřík jmenný s abecedním řazením podle příjmení a rejstřík divadelních souborů s abecedním řazením podle míst a názvů souborů.

Součástí publikace je počítačová disketa 1,44 MB, na níž jsou uložena data adresáře ve formátu Microsoft Excel 97-2000 a 5.0/95. Jednotlivé listy souboru kopírují uspořádání tištěné podoby adresáře. Úvodní texty o genezi a uspořádání adresáře jsou uloženy ve formátu Word 6.0/95. Adresář bude průběžně doplňován a upravován. Vy, kdož zakoupíte vydání ve formě publikace a přiložené diskety, budete mít právo prostřednictvím přiloženého kupónu získávat inovované verze v digitální podobě.

303 stran a přílohy, včetně počítačové diskety s digitální verzí, cena: 149 Kč.

Nabídka titulů ve stánku u Jiráskova divadla je velmi bohatá...

... A CO ZÍTR?

Učebny seminářů od 9.00 do 13.00 hod.

Soukromá podnikatelská škola
od 09.00 do 12.00 hod.

Rozborový seminář SČDO

Malý sál JD od 10.00 do 13.00 hod.
Diskuzní klub

Malý sál JD od 14.00 do 16.00 hod.
Problémový klub

Sál J. Čapka ve 14.00 a 19.30 hod.
Divadelní klub Jirásek Česká Lípa
František Zborník:
Na druhé straně řeky

Jiráskovo divadlo v 16.30 a 19.30 hod.
Plesní studio DK Krystalna Kocka Vedrine
(Taneční studio KKV), Sisak, Chorvatsko
Jasminka Peteková-Krapljanová
a Jasmin Novljaković:
Za zavřenými dveřmi

Park A. Jiráska v 17.00 hod.
Pokládání květin k pomníku
Mistra Aloise Jiráska
Promenádní koncert
Hronovské dechové hudby

Park A. Jiráska v 19.30 hod.
Koncert hudební skupiny ORKA

NÁŠ ŠPION

...tentokrát v semináři nonverbální komunikace

Dav v tělocvičně se rozděluje na dvě skupiny, jedni si sedají na židle, druhí odcházejí. Nejdříve se loučí velkými gesty, pak jen pootočením hlavy a výrazem. Tlumočnice překládá francouzský komentář. „*Tělo je to, co mluví první. Tělo a výraz mohou vyjádřit velké věci bez velkých gest*“, říká Cédric Juliens, jeden z belgických lektorů semináře nonverbální komunikace, ještě než vyhlásí přestávku.

Cédric Juilien a jeho kolega Regis Duqué jsou oba francouzsky mluvící herci i režiséři z Bruselu. Spolupracují již deset let, založili společně profesionální divadelní společnost Imaginární divadlo, kde dnes působí.

V Hronově jsou už po čtvrté - poprvé tady byli jako účastníci přehlídky a v dalších letech jako lektori seminářů zaměřených na Moliéra a Shakespeara.

Ve svém divadle i v seminářích praktikují metodu, která vychází z technických prostředků jako je práce těla, pohled, vzdálenost v prostoru, rytmus, mlčení a dýchání a pomocí těchto prvků pak nechávají vznikat postavy. „*Technika je prvotní, emoce a pocity přicházejí až na základě techniky*“, říká Cédric Juliens. Cílem obou

Belgčanů je dělat divadlo jednoduše, pravdivě, bez přílišných gest, jakýmsi minimalistickým způsobem. Nejdůležitější je kontakt a komunikace mezi postavami, které si na jevišti vytvářejí vztahy. Divadlo tohoto rázu lze dělat i s textem, ale protože češtinu neovládají, rozhodli se pro nonverbální seminář.

Nabízí se přirozeně otázka, jak se tento postup liší od pantomimy. „*Pantomima to není v žádném případě*“, ujišťují oba. „*Je to jen to, co se děje na divadle mezi herci, když zrovna nemluví. Například se dívám do země, pak se podívám na vás a řeknu, že zítra odjíždím. Rozhodující je okamžik, kdy se na sebe podíváme*“, dodává Cédric. „*Jsou to malé události, vše je vyjádřeno v pohledu, v tichu, v dechu, zatímco v pantomimě se přehání. Není to také žádná psychologická práce na postavě, jde o komunikaci mezi dvěma herci*.“

Když inscenovali Shakespeara, nečetli předem text ani se nezabývali dobovými reáliemi. Zajímal je např. vztah Richarda III. a jeho ženy a jak by to mohlo oslovit dnešní diváky.

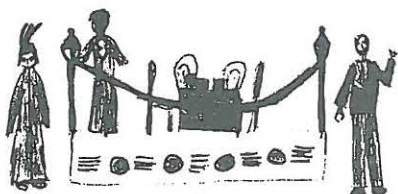
Na otázku, co je pro ně divadlo, oba zdůrazňují, že divadlo nesmí být žádná psychoterapie, že je důležité zachovat si odstup, neidentifikovat se s postavami. Divadlo je pro ně především radost ze hry, kterou by měli sdílet herci i diváci. Nedělají si nárok na označení moderní nebo avantgardní divadlo, ale chtějí dělat současné divadlo pro současného diváka, „*lidské divadlo*“ o komunikaci.

Mezitím je po přestávce a 16 seminaristů - mezi nimi i několik studentů JAMU - se chystá na další cvičení. Tentokrát mají pomoci těla a pohledu znázornit něco, co je mimo scénu. Vyjde z toho zdařilá scénka, kde divák poznává rodiče pozorující se zalíbením své děti.

Na závěr se studenti rozdělí opět na dvě skupiny, kde mají přidělena čísla a stejná čísla pak spolu improvizují. Zásadou je, že kdo se hýbe, nesmí se dívat na partnera a naopak, protože směr pohledu řídí pohled diváka. Oba partneři musí být velmi vnímaví na vzájemné reakce, aby mohlo dojít ke komunikaci a navázání vztahu, aby si nehrál každý pro sebe. Studentům to dělá potíže, možná, že se v tom i projevuje individualistický charakter téhle doby. Za domácí úkol pak dostávají vytvořit scénu podle vybrané fotografie nebo obrazu a jeden seminární den je u konce...

Helena Kozlová

LOKLI HRÁCI

Divadlo očima Terezy Tomasové

Zpravodaj 72. Jiráskova Hronova

Vydává organizační štáb

Šéfredaktor: Jana Soprová

Redakce: Helena Kozlová; Vladimír Hulec;

Josef Mesy Meszáros; Jaroslav Pokorný

Výtvarník: Rostislav Pospíšil

Fotograf: Ivo Mičkal

Oficiální stránky festivalu:

<http://jiraskuv.hronov.cz>

On-line zpravodajství z festivalu:

<http://www.scena.cz>

Tisk Grafické závody Hronov s.r.o.

Cena 5 Kč

